

Területfejlesztés a közösségépítés útján

Széll Kálmán ösztöndíj pályázat

2021.

Papp Kincső

Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

Nemzetközi igazgatási alapszak

Harmadik évfolyam

¹ Kép forrása: Facebook / Szentgotthárd Honlapja. In:
<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=szentgotthard.honlapja&set=a.1474659776163457>

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. A mozgás fontossága a mai világban.....	3
3. Órségi kerékpárút	5
4. Kültéri sportpálya	6
5. Kulturális helyiség.....	8
6. Nyári kertmozis esték	9
7. Zenés-táncos estek a nyári szezonban	11
8. Összefoglaló	12

1. Bevezetés

Jelen pályamunkám elsődleges célja, olyan beruházási és közösségi programlehetőségek javaslata, amelyek színesebbé tehetik a szentgotthárdi lakosok (elsősorban az ifjúság) mindennapjait, fellendíthetik a városi turizmust, valamint vonzóerőként szolgálhatnak az aktuális lakóhelyválasztás előtt álló állampolgárok számára.

Fiatal felnőttként úgy gondolom, hogy városunk megfelelő lehetőségeket biztosít a kisgyermekes családok részére. A gyermekkoromra visszagondolva, rengeteg pozitív élményben volt részem, és ezen emlékek jelentős része Szentgotthárdhoz köthető. A kötött szoros barátságok és a családi kötődés nyomán számomra egyértelmű volt, hogy a helyi gimnáziumban fogom eltölteni középiskolás éveimet. A barátaimmal az iskola falain kívül is szívesen töltöttük együtt az időt, azonban az edzések, a mozi vagy egy éttermi kávézás elfogyasztásán túl, nem sok kikapcsolódási lehetőségünk volt.

Személy szerint, tanulmányaim elvégzése után, szívesen telepednék le szülővárosomban, hiszen ez a környék számos pozitív jellemzővel bír: mint az osztrák-szlovén határ közelsége, az Őrség adta kirándulási lehetőségek, a kis városi léthez tartozó békés, nyugodt környezet. Ezen pályázatomban szereplő ötletekkel szeretném bővíteni a szabadidős tevékenységek sorát, hogy az itt élő fiatalok is büszkén vallják magukat szentgotthárdinak, ahol megéri eltölteni egy életet.

A felmerült kikapcsolódási elképzeléseimet a továbbiakban külön pontokba szedve szeretném ismertetni.

2. A mozgás fontossága a mai világban

Úgy gondolom, hogy az egészséges életmód, a tudatos táplálkozás és a rendszeres mozgás iránti igény egyre népszerűbb a mai világban. Egyrészt fontos, hogy fizikailag fitten

tartsuk a testünket, másrészt a mozgás segíti szellemi képességeink fejlődését is. Mivel a pályázatomban helyet kaptak sportolási lehetőséget kínáló ötletek, ezért szeretnék a mozgás fontosságáról ejteni pár szót.

Ha őszinte akarok lenni, úgy gondolom, a társadalmunk kezd elkényelmesedni. A technológia rohamosan fejlődik, és ez olyan újításokat eredményez, amik megkönnyítik a mindennapokat. Ám a kérdés mégis az, hogy: szükségünk is van rá? A telefonunkon már olyan applikációk vannak, amelyek bevásárolnak helyettünk, és egy futárszolgálat révén házhoz is szállítanak. Vagy vannak olyan okos hűtőszekrények, amelyek – az okos telefonokhoz hasonlóan – rendelkeznek naptár funkcióval, illetve le tudják fotózni aktuális tartalmukat, hogy még ki se kelljen nyitnunk, ha tudni szeretnénk, hogy van-e még egy doboz tej. Valahol lenyűgöző ez a fejlettség, viszont magában hordozza a technológiai függőség kockázatát, amelynek következménye lehet többek között az elhízás és a depresszió. Tehát fontos, hogy ismerjük a határokat, és tudjunk mértéket tartani.

Az előző kitekintéshez kapcsolódva, nem szabad hagynunk, hogy a technológia uraljon minket, és nem szabad elkényelmesednünk. Ha szép az idő, ne a futópadra álljunk fel, hanem menjünk ki a szabadba és fussunk a természetben. Ha van időnk, akkor mi intézzük el a bevásárlást, és vacsorázni is inkább az étterembe menjünk el, ne válasszuk a házhozszállítást, mert kell az a kis mozgás is és jót tesz a légkörváltozás.

Hetente legalább háromszor ajánlott sportolni. A sportolás endorfint szabadít fel az agyban, amely örömezetet vált ki, valamint erősíti az immunrendszert, csökkenti a stresszt, és lassítja az öregedést.²

² Házi Patika. Hogy hat ránk a boldogsághormon? Letöltve: 2021.10.28.
https://www.hazipatika.com/napi_egeszseg/belgyogyaszat/cikkek/hogy_hat_rank_a_boldogsaghormon/20170330140040

3. Őrségi kerékpárút

Az eddigiekben rövid bevezetést nyújtottam arról, hogy a mai felgyorsult, digitalizált világunkban milyen fontos, hogy egészségesen éljünk fizikailag és szellemileg. Véleményem szerint, a kerékpározás az egyik legkedveltebb mozgásforma. Általában gyerekkorban mindenki megtanul biciklizni, és majdnem minden háztartásban megtalálható legalább egy kerékpár.

A kerékpározásnak számos pozitív környezeti és egészségügyi hatása van. Rövidebb távok megtételéhez egy bicikli – az autózáshoz képest – sokkal olcsóbb, nagy városi forgalomban még akár gyorsabb is lehet. Mivel nem igényel üzemanyagot és nem járul hozzá a légszennyezéshez, ezért a legkörnyezetbarátabb közlekedési eszköz. A biciklizés egy aerob mozgásforma, amely kiválóan edzi a szív- és vérkeringési rendszert. A rendszeres kerékpározás nagymértékben javítja a szervezet fizikai teljesítőképességét, a terhelhetőséget, illetve zsírégető hatása is van. Egyik nagy előnye – például a futáshoz viszonyítva –, hogy kíméletes az ízületekhez. Mint munkába járó eszköz, sokak számára nagy segítséget jelent a reggeli-délutáni stressz elkerülésében, illetve levezetésében.³

Szentgotthárd és környékén kedvelt sporttevékenységnek számít a kerékpározás, több közeli ismerősöm úzi rendszeresen ezt a sportágat. De, aki tavaszi-nyári szezonban járt már a városban, az láthatta, hogy az osztrák állampolgárok olyankor szinte mind bicikkel érkeznek. Édesanyámmal, jó időben, mi is szívesen űzzük ezt a tevékenységet, hiszen megannyi szép útvonal található ezen a környéken. Az Őrségi Nemzeti Park lankái mindenkinek tartogatnak kihívásokat, a Rába folyó melletti tekerés pedig ki tudja kicsit zökkenteni az embert a mindennapok forgatagából. Úgy vélem, hogy ezt a mesés tájat egy kerékpárút tudná igazán megkoronázni. Sajnos sokan szívesebben mennek ki Ausztriába egy

³ WEBBeteg. Miért is jó a kerékpározás? Letöltve: 2021.10.28.
https://www.webbeteg.hu/cikkek/sport_egeszseg/2326/kerekparozas-es-egeszseg

biciklitúrára, mert ott kiépített kerékpárútvonalon tudják bejárni a vidéket. Egyfelől sokkal biztonságosabb, hiszen, ha kisgyermekkel megyünk, akkor majdnem végig külön sávon halad a kerékpáros forgalom, és csak nagyon ritkán kell kimenni a főútra. Másrészt sok olyan kerékpáros útvonal van Ausztriában, ami nem közvetlenül a főút mellett halad, hanem például a folyó partján, vagy mezőgazdasági földutakon, ami egy sokkal természetközelibb élményt nyújt.

Ezt a fiktív őrési útvonalat akár össze is lehetne kötni az osztrák, és a szlovén kerékpárútvonalakkal, hogy kiaknázhassuk a hármashatár nyújtotta lehetőségeket. A társadalmi szempontokon túl, ez a beruházás gazdasági előnyöket is vonzana maga után. Véleményem szerint, megnőne a turizmus a városban és a szomszéd településeken, így a szálláshelyeken és a vendéglátó egységekben egyaránt.

4. Kültéri sportpálya

Az elmúlt néhány évben sok minden megváltozott a városunkban, és pozitív irányt vettek a fejlesztések. Többek között bővítették, és modernizálták a játszótereket, átalakították a barokk kertet és a tavalyi évben egy kültéri fitness parkkal bővült a városi sporttelep. Szabadidős lehetőségeink egyre bővülnek. Számomra a legértékesebb újítást az új sportpark létesítése jelentette, mivel a sport központi szerepet játszik az életemben.

Gyerekkoromban – a játszóterek mellett – sokat jártunk a tekepálya melletti gördeszkaparkba játszani, és az idősebbek elbeszéléseiből tudom, hogy szívesen használták az ottani tengópályát. A kézilabda csarnok építéséhez le kellett bontani a sportpályát, amire azóta is sokan fájó szívvel gondolnak vissza. Szerencsére a közelmúltban sikeresen elfogadták Szentgotthárd Város Önkormányzatának pályázatát, amit az Országos Bringapark Program felhívására hirdetett meg az Aktív Magyarország Program. A bringapark létesítésének célja,

hogy bővítse a gördülő szabadidős és sport infrastruktúra kínálatát a sportág szerelmesei számára. „A pályázat lehetőséget biztosít Szentgotthárd számára is, hogy a korábban több fórumon felmerülő igényt, miszerint egy gördülő sportokra alkalmas parkot alakítsanak ki egy megfelelő helyszínen. A tervezett pályát a kerékpárosok mellett a gördeszkások, rollerek, görkorcsolyázók és BMX kerékpárosok is használni tudják majd.”⁴

Ezek mellett az újítások mellett, szerintem sokan örülnének további szabadtéri sportpályabővítésnek. A baráti körömben többen szeretnek kosárlabdázni, azonban az iskolai udvaron és játszótéren kívül, nincs olyan hely, ahol megfelelő körülmények között együtt tudnak játszani. Akár egy kosárlabda vagy streetball pálya kiépítése nagy segítséget jelenthet a probléma orvoslására. Egy másik felmerült ötlet, a már korábban említett tenispályáról szól. Személy szerint, a melegebb évszakokban rendszeresen járok a családommal, barátokkal a helyi Lipa hotel és étterem pályájára teniszezni. A foglalások alapján, úgy vélem, lenne rá igény, hogy létesüljön a városban még egy ilyen pálya. Ahogy korábban már említettem, több szentgotthárdi lakos részéről is fennáll, egy lánsteniszt biztosító hely iránti igény. Sajnos a tenispályák borítása általában nem felelnek meg más sportokhoz, így a lánsteniszhez sem. Mivel más labdával játszák, így másféle burkolatot is igényelnek.

A kínálat szélesítése mellett, remek szabadidős lehetőséget is rejtenének ezek a bővítések. A kosárlabda, vagy a tengő nem egyszemélyes játék, így baráti társaságok számára élvezetes programot jelenthet. A közös sportolásnak van egyfajta közösségépítő hatása, amely nemcsak a fiatalok számára bír pozitív hozadékkal, de akár a felnőttek, idősebb korosztályok számára is.

⁴ Szentgotthárd.hu, Letöltve: 2021.10.30. <https://szentgotthard.hu/hu/kiemelt-hirek/siker-es-palyazat-eseten-bmx-freestyle-palya-letesulhet.html>

5. Kulturális helyiség

A szentgotthárdi ifjúsági élet felpezsdítését nagyban segítené egy olyan kulturális helyiség kialakítása, ahol a fiataloktól kezdve minden generáció össze tud gyűlni és szórakozhat. A múltban volt már erre példa, létezett egy FIKUSZ (Fiatalok Kulturális Szórakozóhelye) nevű közösségi tér, amit azonban 2010-ben bezártak. Olvasva az Ifjúsági Tanács 2016. évi január 25.-ei üléséről a jegyzőkönyvet, illetve Szentgotthárd Város Politikai Koncepcióját és Cselekvési Programját a 2011-2015-ös időszakra nézve, látható, hogy többször felmerült egy ifjúsági klub létesítése iránti igény.

Saját tapasztalatból tudom mondani, hogy az iskolán kívül nincs a városban olyan közösségi tér, ahol a barátok közösen el tudják tölteni a szabadidejüket. Az általános iskolás éveim alatt, ha nem a köztereken találkoztam a barátaimmal, akkor összegyűltünk egyikünk otthonában; középiskolás koromban pedig, ez a lista a kocsmával bővült ki. A baráti körömben jelenleg is nagy népszerűségnek örvend a pingpong, a csocsó és a billiárd, amire a kocsmán kívül nincs máshol lehetőség.

Felszereltség kérdésében szükségesnek tartom padok, székek, kanapék, babzsákok beszerzését, aminek egy részét akár önkéntes felajánlásból, vagy használt tárgyként eladásra kínálva jutányosabb áron be is lehetne szerezni. Szabadidős tevékenységhez kapcsolódóan el tudnék képzelni egy pingpong-, csocsó-, és egy billiárdasztalt, amit akár az idősebb generációk is szívesen használnának. Mivel a hagyományos számítógépek használata leáldozóban van, ezért ezt modernizálva, egy konzolos szoba kialakítását javasolnám. A mai ifjúság körében az Xbox és a PlayStation reneszánszát éli, ezért úgy gondolom mindenképp lenne létjogosultsága. Sajnos nem mindenki engedheti meg magának, hogy otthon legyen ilyen saját játéka, így ezzel támogathatnánk a hátrányos helyzetű gyerekeket. Véleményem szerint, örök népszerűségnek örvendenek a társasjátékok és a kártyapartik. Ismét személyes

Papp Kincső
Széll Kálmán ösztöndíj pályázat 2021.

tapasztalatból mondom, hogy milyen nagy értéke van egy-egy ilyen játékestnek. Akár versenyt is lehetne tartani városi szinten, például Pókerbajnokságot.

Ezt a kulturális klubot akár bérbe is ki lehetne adni, hiszen rendezvények helyszínéül is szolgálhatna. Ha például nem otthon akar születésnap összejövetelt, (bulit) tartani az ember, akkor a szomszéd falvak kultúrházát kell kibérelnie, mivel nincs ilyen jellegű épület a városon belül. A bérlet feltétele: egy fix bérleti díj, és egy kaució vagy írásbeli megállapodás arra, hogy a bérbe vevőt terheli anyagi felelősség az esetleges károkért, illetve egy 48 órás időszáv arra, hogy a helyiséget rendbe rakva, kitakarítva kell átadnia.

A kulturális helyiség üzemeltetéséhez mindenképpen szükségesnek tartom egy önkéntes, vagy közcélú foglalkoztatott, vagy egy 4 órás munkaerő, akár diákmunkás foglalkoztatását, aki koordinálja, felügyeli a klub működését, az igénybe vevők körét, a helyiség rendeltetésszerű használatának céljából. A létesítés, eszközök beszerzéséhez érdemes lehet kérni a szülői munkaközösségek segítségét, hiszen az ő gyerekeik érdeke is egy ifjúsági ház kiépítése, illetve pályázatok útján lehetne még támogatást nyerni.

Az igények felméréséhez megfelelő lenne egy kérdőív készítése a lakosság körében – ez működhet online felületen, ami erőforrást spórol, és nem keletkezik vele papírhulladék. A megkérdezettek korosztályát szerintem nem szükséges meghatározni, hiszen a cél az lenne, hogy minden korosztály számára biztosítson kikapcsolódási lehetőséget.

6. Nyári kertmozis esték

A szabadtéri kertmozik a nyári szezonban hazánkban is egyre nagyobb teret kapnak a fővárostól kezdve egészen a nyári fesztiválokig. Úgy gondolom, az internet térhódítása, az

online filmnézés és streamelés⁵ ellenére a mozik még mindig népszerűségnek örvendenek. A filmszínháznak megvan a maga különleges atmoszférája: a széles filmvászon, a lehajtható puha ülések és az elmaradhatatlan popcorn illata. Egy-egy filmélményhez maga a helyszín és a valódi közösségi élmény is nagyban hozzájárul, a koronavírusjárvány miatti bezárkózás után valószínűleg ez még inkább felértékelődött.

Javaslatom az lenne, hogy a nyári szezonban első körben havonta egy alkalommal lehetne kertmozis estét tartani. Helyszínül szükséges egy nagy sima felület, amire ki lehet vetíteni a filmet, valamint hozzá egy szélesebb terület, ahová lenne helye a közönségnek leülni. Ehhez megfelelőnek gondolom a barokk kertben található színpadot, ahol – szükség esetén egy ponyvára – ki lehet vetíteni a filmet, illetve a színpad előtti füves tér elég nagy ahhoz, hogy bőven jusson hely az érdeklődőknek. A film kiválasztásához itt is jó megoldást jelenthet egy megelőző igényfelmérő kérdőív. Az elhelyezkedéshez mindenki úgy alakíthatja ki a kis területét, ahogy ő gondolja: plédekkel, párnákkal, esetleg kemping vagy horgász székekkel. A rendezvény piknik jellegéhez hasonlóan ételről és italról mindenki maga gondoskodik, így ez sem igényelne külön erőforrást. Ami szükséges a szervező részéről: a helyszín biztosítása, a projektor, a szervezés és a szükséges engedélyek megszerzése.

A különleges járványhelyzetre való tekintettel a kormányrendeletek betartása mellett, szükség esetén érdemes lehet a látogatást regisztrációhoz kötni, illetve felhívni a figyelmet a 1,5-2 méteres távolságtartásra.

Mi lehet lélekemelőbb nyári kulturális élmény, mint a természet, a remek filmek és a barátok találkozása a város központjában található zöld övezetben, a csillagos ég alatt? A

⁵ A streamelés egy olyan technológia, amelynek a segítségével egy hálózaton keresztül, belső (intranet) vagy külső (internet), közvetíthetünk vagy fogadhatunk videó vagy audió tartalmakat. Ami tartalmat megtekintünk, akár egy videót vagy egy élő közvetítést, az nem a saját eszközünkön tárolt tartalom, hanem egy távoli szerveren elhelyezett. A szervertől pedig pár másodperces, manapság már miliszekundumos késéssel kapjuk meg az adatokat. *Forrás:* Kecskés Sándor. Mi az a streamelés? Videó streamelés működése. Letöltve: 2021.11.10. <https://techblogger.hu/stream/mi-az-a-streameles/>

kültéri közösségi filmnézés lehetővé teszi, hogy biztonságos, családi környezetben és fesztiválhangulatban lehessen eltölteni egy kellemes estét, ahol a 'kertmozizás' nosztalgikus élménye a mai nívós filmkínálattal párosul.

7. Zenés-táncos estek a nyári szezonban

Nem csak a fiataloknak szükséges olykor-olykor kiereszteniük a gőzt, hanem a felnőtteknek, idősebb korosztályoknak is. A szürke hétköznapiakból kiszabadulva néha kell az embernek egy este, amikor a barátaival lehet, együtt tudnak mulatni és táncolni. Az erre irányuló igény, úgy gondolom, a nyári szezonban még erősebb. Hiszen akkor már meleg az idő, az iskolákban szünet van, és a települések megtelnek étellel.

Az itthon töltött időszakok közül nekem a nyár a kedvencem, mert ilyenkor itthon vannak a barátok, és az embernek több ideje van. Nyáron a turizmus virágzik, ezért a legtöbb nagyszabású városi rendezvényt is ebben az időszakban tartják. A szórakozás igénye időtálló a társadalom szemében, ami talán a mai felgyorsult világban – illetve a pandémia következtében – még nagyobb jelentőséget szerzett. Ahogy korábban említettem, nincs olyan szórakozási lehetőség a városban, ahol célzottan zenés-táncos rendezvényt lehet igénybe venni. Hosszú távon, úgy vélem, nem lenne kifizetődő egy állandó létesítményt fenntartani ilyen céllal, ezért javasolnám a nyári időszakban például havonta egyszer egy ilyen típusú rendezvény biztosítását. Ez megvalósulhat akár egy utcabál formájában, vagy ha megfelelőek a feltételek, akkor a régi Gösser Söröző & Club Highway Szentgotthárd éjszakai bár épületében. Fellépő kiválasztásához itt is megfelelő módszer lenne az előzetes kérdőíves felmérés. Kültéri megvalósulás esetén, a rendezvény lehetne egy elzárt területen, amit belépőjegy váltásával lehetne meglátogatni. Ha adottak a körülmények, akkor a rendezvény

ideje alatt bódékkal kitelepülve, vagy a beltéri lehetőségeket kihasználva a jelentkező cégek, vendéglátó egységek árusíthatnak ételt és italt is.

Hasonló az elképzelés a koncerthez, de mégsem ugyanaz. A koncert lényege maga, az előadó, a produkció, ennek az elképzelés célja, pedig a változatos zene mellett a tánc és a szórakozás. Egy olyan alkalom biztosítása, ahol az embernek módjában áll bulizni, „kirúgni a hámból”. Működhetne tematikusan, például egy *'80-as évek este*, amikor csak retro slágerek szólnának, vagy a fiatalabb generációnak egy *2000-es évek party*, tele a kétezres évek ikonikussá vált zenéivel.

8. Összefoglaló

Szentgotthárd elhelyezkedéséből fakadóan számos előnnyel rendelkezik, csak néhányat kiemelve: az osztrák-szlovén határ közelsége, Rába folyó menti fekvése, az Órség nyújtotta látványosságok és kiránduló helyek, valamint az egyre bővülő palettája a szolgáltatásnyújtásnak. A szüleim elbeszélésein kívül, szentgotthárdi lakosként, az elmúlt két évtized eseményeit személyesen is végig tudtam követni. Ha csak néhány évet tekintek vissza, akkor is elmondhatom, hogy rengeteg újjátással vált színesebbé az itt élők élete. A város folyamatosan fejlődik, és kisvárosi jellegéhez képest, úgy gondolom, már így is felülmúlt számos elvárást. Ebben a pályamunkában szerettem volna néhány ötlettel, meglátással szolgálni, amelyek esetlegesen tovább tudják bővíteni a város nyújtotta lehetőségek repertoárját. A dolgozatomban szereplő javaslatok célja nem csupán a területfejlesztés, hanem az ebből származó pozitív externáliák elérése a lakosság számára. Számomra a kellemes lakókörnyezet kialakítása, a közösségünk építése élveznek elsődleges prioritást, és meggyőződésem szerint a helybéliek nagy része osztozik ezen a meglátáson.

Papp Kincső
Széll Kálmán ösztöndíj pályázat 2021.

Mivel ez a város közel áll a szívemhez, szívesen maradnék, telepednék le itt a jövőben.

Véleményem szerint ez egy élhető, szerethető város, varázslatos környékkel. Meglátásom szerint, ha a fejlesztések és innovációk a jövőben is folytatódnak, akkor egy olyan vonzó-, illetve megtartó erőt sikerül kiépíteni, ami arra ösztönzi a fiatalokat, hogy itt a környéken vállaljanak munkát, érdemes itt családot alapítani, letelepedni, hiszen 'Gothárd' nem csak egy települést, hanem egy megbízható otthont is jelent.

Papp Kincső
Széll Kálmán ösztöndíj pályázat 2021.

Felhasznált források:

Dr. Kónya Judit. WEBBeteg. Miért is jó a kerékpározás? Letöltve: 2021.10.28.

https://www.webbeteg.hu/cikkek/sport_egeszseg/2326/kerekparozas-es-egeszseg

Facebook. Szentgotthárd Honlapja. In:

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=szentgotthard.honlapja&set=a.1474659776163457>

Házi Patika. Hogy hat ránk a boldogsághormon? Letöltve: 2021.10.28.

https://www.hazipatika.com/napi_egeszseg/belgyogyaszat/cikkek/hogy_hat_rank_a_boldogsghormon/20170330140040

Kecskés Sándor. Mi az a streamelés? Videó streamelés működése. Letöltve: 2021.11.10.

<https://techblogger.hu/stream/mi-az-a-streameles/>

Szentgotthárd.hu, Sikeres pályázat esetén BMX freestyle pálya létesülhet. Letöltve:

2021.10.30. <https://szentgotthard.hu/hu/kiemelt-hirek/sikeres-palyazat-eseten-bmx-freestyle-palya-letesulhet.html>